

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА



МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

березня 2021 р. № 167-р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80>.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

Євтушевська О.О., к.е.н., доцент

Безбожна К.В., магістрант

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Основним джерелом фінансування підприємств є банківські кредити, інші види позик, облігації та акції. За рахунок емісії акцій підприємства збільшують власні фінансові ресурси, а на ринку позикового капіталу залучають кошти для тимчасового користування.

Характер зобов'язань значною мірою залежить від кредитного рейтингу позичальника, а отже, від його можливостей на ринку.

Так, корпорації з високим кредитним рейтингом (AAA) можуть залучати кошти під досить низьку фіксовану процентну ставку, емітувавши облігації з фіксованим купоном.

Корпорації з невисоким кредитним рейтингом не мають доступу до ринку облігацій і залучають кошти переважно на ринку кредитів. Причому в більшості випадків — це кредити під плаваючу процентну ставку.

У цілому підприємства з високим кредитним рейтингом залучають кошти на ринку капіталів під нижчі фіксовані чи плаваючі процентні ставки, ніж підприємства з невисоким кредитним рейтингом.

Корпорації з високим кредитним рейтингом залучають кошти як на внутрішньому, так і на зовнішньому фінансових ринках, віддаючи перевагу ринку, на якому вартість капіталу менша. Вітчизняні підприємницькі структури мають обмежені можливості щодо залучення коштів на міжнародному ринку. На національному ринку вони виступають переважно як позичальники на ринку короткострокових кредитів, а також у ролі емітентів векселів, не використовуючи з об'єктивних причин такі потужні джерела довгострокового фінансування, як довгострокові кредити та корпоративні облігації.

За рахунок середньо- та довгострокового фінансування підприємства здійснюють капітальні вкладення і частково фінансують оборотні активи. Основним джерелом фінансування оборотних активів виступають короткострокові банківські та комерційні кредити, комерційні цінні папери, векселі, інші короткострокові боргові зобов'язання підприємства.

Крім банківських кредитів та корпоративних облігацій специфічними джерелами фінансування виступають лізингове та факторингове кредитування. Підприємству також можуть здавати в оренду, надавати

безоплатно в тимчасове користування або в позику будинки, споруди, устаткування, транспортні засоби, інвентар, сировину та інші матеріальні цінності.

Усі наведені вище джерела фінансування формують борговий капітал підприємства, який разом з коштами, що перебувають у тимчасовому користуванні на безоплатній основі, становлять зобов'язання підприємства. Останні поділяють на довгострокові та поточні. [2,4]

До довгострокових зобов'язань належать середньо-та довгострокові кредити банків, облігації, емітовані підприємством, відстрочені податкові зобов'язання, інші довгострокові зобов'язання. [1,2,3,4]

Поточні зобов'язання включають короткострокові кредити банків, поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, короткострокові векселі та інші короткострокові боргові зобов'язання емітовані підприємством, комерційні кредити та кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги, поточну заборгованість за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом, з позабюджетних платежів, зі страхування, з оплати праці, з учасниками, інші поточні зобов'язання. [1,2,3,4]

У складі поточних зобов'язань підприємства частина коштів отримана на умовах позики (короткострокові банківські та комерційні кредити, боргові цінні папери, емітовані підприємством), а частина — на безоплатній основі (кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, поточна заборгованість за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом, з позабюджетних платежів, з оплати праці, з учасниками тощо).

З одного боку, наявність таких коштів зменшує витрати на фінансування оборотних активів і є вигідною для підприємства, а з другого — свідчить про проблеми у фінансово-господарській діяльності підприємства, особливо якщо це заборгованість по сплаті податків чи внесків до позабюджетних фондів.

Структура зобов'язань підприємства відображує значною мірою як поточний фінансовий стан підприємства, так і стан ринку позикового капіталу. Тому при аналізі зобов'язань підприємства та оцінці його фінансового стану потрібно відокремлювати і виділяти позитивні та негативні чинники у формуванні ресурсів, які є наслідком діяльності підприємства та результатом управлінських рішень, а не обумовлені специфікою зовнішнього економічного середовища.

Література

1. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України" від 16.07. 99р. № 996-XIV. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 17.09.2021).
2. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник/за ред. Ф. Ф. Бутинця – 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009. -912 с.

3. План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та Порядок його застосування, затверджені Головним управлінням Державного казначейства України 10.12. 99 року № 114. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0890-99> (дата звернення: 17.09.2021).

4. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: Навчальний посібник/Партич Г.О.// Київ: Т-ва «Знання», «КОО», 2000. – 245 с.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Скляр Л.Б., к.е.н., доцент
Добровольська О.Я., магістрант
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Організація внутрішнього аудиту передбачає встановлення мети (завдання) контролю; побудову організаційної структури контролю та її зв'язок з організаційною структурою управління підприємством в цілому; вибір головних параметрів, актуальних для діяльності підприємства; створення на підприємстві підрозділу з внутрішнього аудиту (там, де це доцільно), призначення працівників-контролерів або покладання обов'язків з контролю на співробітників; налагодження координації між суб'єктами контролю; регламентацію функцій служб (осіб) з контролю; розробку внутрішніх документів, які визначають проведення контролю на даному підприємстві; інформаційне забезпечення контролю; виконання контрольних заходів; технологію отримання даних; планування контролю; систему норм і нормативів, внутрішніх стандартів, внутрішньої звітності.

Процес організації внутрішнього аудиту передбачає цілеспрямоване створення, постійне впорядкування та вдосконалення системи контролю на підприємстві для її відповідності потребам і вимогам управління.

До основних цілей організації системи внутрішнього аудиту на підприємстві відносять:

- здійснення упорядкованої і ефективної діяльності підприємства;
- забезпечення своєчасного усунення відхилень та внесення коригувань з боку керівника;
- забезпечення ефективності дотримання розподілу відповідальності й повноважень кожного працівника підприємства;
- забезпечення належних умов зберігання майна підприємства;
- збір, передача, обробка інформації про стан об'єкта та інші.

Однією із проблем удосконалення внутрішнього аудиту з метою підвищення ефективності його функцій є використання на робочих місцях комп'ютерної техніки. Дані, отримані за допомогою комп'ютерів, дуже

	ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	
67.	Євтушевська О.О., к.е.н., доцент; Безбожна. К.В., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	218
	ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
68.	Скляр Л.Б., к.е.н., доцент; Добровольська О.Я., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	220
	ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ТА ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ	
69.	Ткачук Г.О., д.е.н., доцент; Козаченко А.В. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	224
	ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	
70.	Євтушевська О.О., к.е.н., доцент; Горбатюк І.С., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	228
	ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ І АНАЛІЗУ РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
71.	Скляр Л.Б., к.е.н., доцент; Кризька Т.П., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	231
	ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ РІЗНИХ КРАЇН	
72.	Євтушевська О.О., к.е.н., доцент; Ковальова В.О., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	235
	РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	
73.	Скляр Л.Б., к.е.н., доцент; Малик Т.П., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	238
	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТІВ ТРАНСКОРДОННОЇ СПІВПРАЦІ ТА ПЕРЕВІРКИ ВИТРАТ В РАМКАХ ДАНИХ ПРОЄКТІВ	
74.	Стасюкова К.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	243
	ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
75.	Скляр Л.Б., к.е.н., доцент; Шоман О.Р., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	246
	ФОРМАТ ТА ЗМІСТ ПОЛІТИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
76.	Ткачук Г.О., д.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	249
	РОЛЬ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ В ПРОДОВОЛЬЧІЙ БЕЗПЕЦІ	
77.	Молодан М.М., ОНАХТ, м. Одеса, Україна	254
	РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
78.	Філахтов К.О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	257
	НАСЛІДКИ ЗМІНИ ЛОГІСТИКО-ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ ПІДПРИЄМСТВ ЗЕРНОВОГО РИНКУ	
79.	Савенко І.І. д.е.н., професор; Ткачев В.А. аспірант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	261
	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН	
80.	Седікова І.О., д.е.н., професор; Бондар В.А., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса,	264